

Sygn. akt: III AUa 1674/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSO del. Dorota Rzeźniowiecka.

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2013 r. w Łodzi

sprawy **W. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 10 października 2012 r., sygn. akt: VIII U 1941/12;

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt: III AUa 1674/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 kwietnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. odmówił W. P. prawa do emerytury w obniżonym wieku wobec niespełnienia przez ubezpieczonego przesłanki 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto, organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł W. P.. Ubezpieczony podniósł, iż wbrew stanowisku organu rentowego, spełnia on wszystkie przesłanki do uzyskania emerytury wcześniejszej.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 października 2012 roku, Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał W. P. emeryturę od dnia 11 maja 2012 roku.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

W. P. urodził się (...) roku. W okresie od 11 lipca 1968 roku do 30 czerwca 1989 roku pozostawał zatrudniony w (...) Kombinacie Budowlanym (...) w Ł., na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, w charakterze „elektryka” oraz „majstra do spraw elektrycznych”. W treści kolejnych dokumentów

pracowniczych stanowisko pracy W. P. określano, jako „elektryk w grupie uzbrojeń”, „elektromonter instalacji i urządzeń energetycznych”, „elektroenergetycznych”, „elektromonter-brygadzysta”. Ubezpieczony jako pracownik brygady (grupy) uzbrojeń składającej z 5 – 6 elektryków, codziennie wykonywał prowizoryczne linie oświetleniowe i siłowe dla oświetlenia i zasilania urządzeń znajdujących się na terenach budowy, a po ich zakończeniu linie te demontował. Pracę wykonywał na terenie Ł. oraz w okolicy województwa. Zajmując stanowisko brygadzysty W. P. dodatkowo musiał rozdzielać i nadzorować prace podległych mu elektromonterów. Dnia 1 kwietnia 1985 roku ubezpieczony objął stanowisko majstra w kierownictwie robót instalacyjnych. Do jego obowiązków należało rozdzielanie i nadzorowanie prac, uzbrajanie elektryczne placu budowy, zakładanie skrzynek rozdzielczych oraz kopanie rowów pod kable elektryczne. Pod koniec zatrudnienia wykonywał również pracę wewnątrz budynków przy zakładaniu instalacji elektrycznych.

W świetle tak poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie W. P. zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem Sądu I instancji ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki uprawniające go do uzyskania emerytury w obniżonym wieku, w tym przesłankę 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W. P. wykonywał pracę elektryka i elektromontera. Stanowiska te odpowiadają treści działu II („w energetyce”) wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Nie przewiduje ich natomiast dział V wykazu A („w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”). (...) Kombinat Budowlany (...) w Ł. to przedsiębiorstwo budowlane. Niemniej jednak, w ocenie Sądu Okręgowego, prace wymienione w wykazie A ww. rozporządzenia nie są ograniczone wyłącznie do działu, w którym się znajdują. Okoliczność, iż dane stanowisko jest ujęte w dziale resortu, w którym prowadzi działalność przedsiębiorstwo nie ma decydującego znaczenia. Kluczową jest okoliczność, że praca ta wykonywana jest w warunkach szczególnych stosownie do art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tak więc, Sąd Okręgowy wobec stwierdzenia, iż W. P. świadczył pracę opisaną w wykazie A w dziale II ww. rozporządzenia, nawet będąc zatrudnionym w przedsiębiorstwie o charakterze budowlanym, wykonywał tym samym pracę w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym, Sąd I instancji, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. P. emeryturę w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 11 maja 2012 roku.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją w całości Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, a to art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu zarzutów apelacji skarżący podniósł, iż W. P., będąc zatrudnionym w (...) Kombinacie Budowlanym (...) w Ł. (przedsiębiorstwo budowlane), wykonywał pracę elektryka i montera. Stanowisk tych nie uwzględniono w dziale V o nazwie „w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przyporządkowywanie zaś wybranych stanowisk do innych działów, niż te, w których w rzeczywistości się znajdują, jest nieuzasadnione. Tak więc, wobec faktu, iż ubezpieczony nie legitymuje się 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, organ rentowy wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji oddalenie odwołania od decyzji ZUS. W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z treścią par. 4 ust. 1 rozporządzenia RM z 7.02.1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Pracą w warunkach szczególnych jest przy tym praca świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wskazanych w załączniku A do rozporządzenia z 7.02.1983r. (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Normatywne rodzaje prac w szczególnych warunkach wyróżnia kryterium merytoryczne i formalne; pierwsze dotyczy wykonywania stale i w pełnym wymiarze takiej pracy, warunkiem drugiego jest wymienienie jej w rozporządzeniu z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca która nie spełnia łącznie obu kryteriów nie uprawnia do emerytury w niższym wieku emerytalnym określonym w tym rozporządzeniu. (tak: wyrok Sądu Najwyższego 2009-02-10, II UK 199/08, Legalis). Nawet jeżeli pracodawca uznał pracę na danym stanowisku za pracę w szczególnych warunkach, taki pracownik może nie otrzymać wcześniejszej emerytury. ZUS odmówi jej bowiem, gdy nie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 2010-05-25, I UK 3/10, Monitor Prawa Pracy 2010/8/394). Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wspomnianego załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów. W świetle art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pracami w szczególnych warunkach nie są bowiem wszelkie prace wykonywane w narażeniu na kontakt z niekorzystnymi dla zdrowia pracownika czynnikami, lecz jedynie takie, które zostały rodzajowo wymienione w tymże rozporządzeniu. (por. wyrok Sądu Najwyższego 2010-06-01, II UK 21/10, Legalis). Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2011-10-17, I UK 174/11, Legalis)

Wskazać jednak należy, że wynikające z wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia, przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej (por. wyrok z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, w którym zajęto stanowisko, że „wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym.”). Również w wyroku z dnia 3 czerwca 2008 r., I UK 381/07 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że przyporządkowanie określonej pracy do określonej w wykazie branży przemysłowej ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w warunkach szczególnych, gdy uciążliwość i szkodliwość pracy dla zdrowia wynika właśnie z jej branżowej specyfiki. (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z 2012-05-08, II UK 25/12, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z 2012-03-19, II UK 166/11, Legalis; postanowienie Sądu Najwyższego z 2012-03-14, I UK 406/11, Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z 2011-05-19, III UK 174/10, Legalis). Zatem za ugruntowane należy uznać stanowisko

Sądu Najwyższego, że przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej. Stąd też nietrafny jest pogląd Sądu Okręgowego wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że nie ma decydującego znaczenia okoliczność, czy dane stanowisko ujęte jest w dziale resortu, w którym prowadzi działalność przedsiębiorstwo.

Przenosząc powyższe rozważania ogólne na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyznanie wnioskodawcy emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych albowiem wnioskodawca nie udowodnił, że pracował w takich warunkach co najmniej przez 15 lat. Po pierwsze dlatego, że wnioskodawca pracując w branży budowlanej nie wykonywał prac wymienionych dla tej branży jako praca w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Po drugie, niezależnie już od branży trudno uznać, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w Dziale II i Dziale XIV jak to ustalił Sąd Okręgowy.

Sąd Okręgowy zaliczył do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Kombinacie Budowlanym (...) od 11 lipca 1968r. do 30 czerwca 1989r. Jest to okres ponad 20 lat. Doszedł bowiem do przekonania, że w tym czasie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w Dziale II poz. 1 pkt 5 i Dziale XIV poz. 24 zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. Konkretnie bowiem wnioskodawca wykonywał prace przy montażu i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, na stanowisku elektromontera instalacji elektrycznych, elektromontera oświetlenia oraz elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych, a także jako majstra sprawując także kontrolę międzyoperacyjną oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziale na którym jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie. Powyższy wniosek Sądu należy uznać za zupełnie dowolny jeśli zważy się nie tylko na zebrany w sprawie materiał dowodowy, ale także na ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego znajdujących się we wstępnej części uzasadnienia. Wynika z nich, że świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 1989r. wskazuje, że wnioskodawca w powyższym okresie pracował jako elektryk o raz majster do spraw elektrycznych. W okresie od 11 lipca 1968r. do 1 maja 1973r. stanowisko pracy wnioskodawcy określone było jako elektryk w grupie uzbrojeń, w okresie od 23 kwietnia 1973r. do 30 kwietnia 1982r. jako elektromonter instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, a od 1 maja 1982r. jako elektromonter brygadzysta, od 23 stycznia 1984r. jako elektryk, od 1 kwietnia 1985r. do końca zatrudnienia jako majstra w kierownictwie robót instalacyjnych. Ponadto Sąd I instancji ustalił, że brygada, w której pracował wnioskodawca składała się z samych tylko elektryków w liczbie 5-6 oraz, że praca na stanowisku majstra była zbliżona do pracy na stanowisku brygadzysty, a także, że pod koniec zatrudnienia, gdy nie było pracy w uzbrojeniach świadczył pracę wewnątrz budynku jako elektryk przy zakładaniu instalacji elektrycznych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego już te ustalenia nie pozwalają na wyprowadzenie wniosku, że w Dziale II poz. 1 pkt 5 i w Dziale XIV poz. 24. dlatego, że praca elektryka nie jest pracą w warunkach szczególnych określoną w Dziale II, a zatem i nadzór nad pracą elektryków nie wyczerpuje dyspozycji Działu XIV poz. 24. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. MB z dnia 6 grudnia 1983 r.) Dział II. w energetyce obejmuje (w odniesieniu do energii elektrycznej, bowiem wnioskodawca nie pracował przy energii cieplnej) :

1. Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych
- 1.elektroenergetyk nastawni,
- 2.elektroenergetyk pomiarów i zabezpieczeń,
- 3.elektroenergetyk aparatury, automatyki i układów pomiarowych,

- 4.elektromonter instalacji i urządzeń elektroenergetycznych,
- 5.elektromonter instalacji elektrycznych przemysłowych,
- 6.elektromonter linii kablowych,
- 7.elektromonter linii napowietrznych niskich, średnich i wysokich napięć,
- 8.elektromonter maszyn wibrujących i transformatorów,
- 9.elektromonter pogotowia elektroenergetycznego,
- 10.elektromonter rozdzielni,
- 11.konserwator rozdzielni i sieci elektroenergetycznych,
- 12.maszynista sprężarek i turbosprężarek,
- 13.maszynista urządzeń pomocniczych turbin,
- 14.maszynista hydrozespołu wodnego.

Z kolei dział XIV poz. 24 w/w zarządzenia brzmi: kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na wydziałach i oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie

1. Stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowisku wymienionym w wykazie.

Ponad ustalenia Sądu Okręgowego wskazać należy, że z kart obiegowych (k. 12, 13), angażu z 21 kwietnia 1972r., wynika, że ubezpieczony wykonywał prace elektryka, a stanowisko elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych wnioskodawca objął dopiero od 1 maja 1973r. Ponieważ praca elektryka nie jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, stąd też i okres zasadniczej służby wojskowej odbytej przez W. P. w okresie od 11 lipca 1968r. do 22 kwietnia 1970r., nie może być uznany za pracę w warunkach szczególnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2012-05-17, I UK 399/11; wyrok Sądu Najwyższego z 2009-03-09, I UK 333/09, Legalis, wyrok Sądu Najwyższego z 2012-04-12, I UK 347/12, Legalis, wyrok Sądu Najwyższego z 2010-02-25, II UK 215/09, Legalis, wyrok Sądu Najwyższego z 2006-04-06, III UK 5/06, Legalis). Z życiorysu załączonego do wniosku o emeryturę wynika jednoznacznie, że wnioskodawca pracował w (...) Kombinacie Budowlanym jako elektryk i wykonywał instalacje w nowo wybudowanych blokach, a od 1987r. został majstrem do spraw elektrycznych. Dane wskazane przez samego wnioskodawcę w życiorysie odpowiadają danym widniejącym w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 1989r. Jednocześnie angaże z 1980r., 1982r., 1983r., dowodzą, że wnioskodawca wykonywał prace elektromontera, w tym od 1 maja 1982r. elektromontera-brygadzisty. Zatem, gdyby pominąć uzależnienie uznania pracy za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych od branży, uznaniu podlegałaby praca wykonywana w okresie od 1 maja 1973r. do 31 grudnia 1983r., zatem 9 lat i 8 miesięcy. Od 1 stycznia 1984r. wnioskodawca ponownie został zatrudniony na stanowisku elektryka i te prace wykonywał. Kolejne angaże z dnia 1 kwietnia 1985r., 4 maja 1987r., stycznia 1988r., 1 grudnia 1988r. i 20 marca 1989r. wskazują, że wnioskodawca pracował jako majster budowy w Kierownictwie (...) Instalacyjnych i (...). Z zakresu obowiązków z dnia 24 kwietnia 1984r. wynika, że jako majster budowy wnioskodawca był zobowiązany do organizowania pracy zespołu pracowników, zapoznanie się z dokumentacją, zapewnienie odzieży ochronnej pracownikom, dokonywania przeglądu mieszkań (pomieszczeń) i spisywania usterek oraz dopilnowania ich usunięcia, wykonywanie powierzonych robót budowlanych zgodnie z projektem i rysunkami technicznymi oraz zasadą i sztuką budownictwa, odbiór ilościowy materiałów od przewoźnika, prowadzenie na bieżąco dziennika montażu budynku oraz składanie meldunku po zakończonej zmianie do dyspozytora. Powyższe dokumenty jednoznacznie świadczą, że wnioskodawca od 1 stycznia 1984r. nie wykonywał pracy elektromontera, a prace elektryka i majstra budowy, a prace te nie są wymienione w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983r. Wykonywał zwykłe prace

elektryczne w budynkach, na budowie, które to prace nie miały nic wspólnego z wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej oraz montażem, remontem i eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych. Uzbrojenie terenu, którym wnioskodawca się zajmował, to wykonanie prowizorycznych sieci elektrycznych, w które plac budowy zostaje wyposażony na okres realizacji danej budowy na jej potrzeby. Podkreślenia wymaga fakt, że zakład pracy rozróżniał prace elektryka i elektromontera, czy majstra do spraw elektrycznych. Angaże zgromadzone w aktach osobowych, karty obiegowe, czy też zakresy obowiązków świadczą o dbałości zakładu pracy w uaktualnianiu wszelkich zmian dotyczących zatrudnienia, świadczą o braku przypadkowości i z pewnością nie dowodzą o zamiennym stosowaniu nazw stanowisk, czy też o braku związku pomiędzy wykonywaną pracą, a określonymi w dokumentach osobowych stanowiskami. Oddają rzeczywisty stan faktyczny. Tym też należy tłumaczyć nie wydanie wnioskodawcy przez zakład pracy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Zwrócić też należy uwagę na zeznania wnioskodawcy. Zeznał on: „na blokach nowowyprowadzonych instalowałem instalację elektryczną”, „jeśli nie było pracy, to zakładałem instalacje wewnątrz budynku”, „jak byłem brygadziwą to miałem 6-10 osób w brygadzie. To byli sami elektrycy” oraz „nie wiem, czym różni się stanowisko elektryka od stanowiska elektromontera”. Z zeznań tych wynika jednoznacznie, że W. P. nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracy w warunkach szczególnych wymienionej w Dziale II i w ogóle nie wykonywał pracy wymienionej w Dziale XIV poz. 24. Z zeznań świadka F. B. wynika natomiast, że do roku 1981 wnioskodawca był jego podwładnym, pracował w brygadzie, która składała się z 5-6 elektryków. W 1981r. świadek z kierownika robót energetycznych przeszedł na kierownika robót elektrycznych, a wnioskodawca przeszedł na inną budowę. Świadek H. P. zeznał, że wnioskodawca pracę zaczął w grupie uzbrojeń i pracował jako elektryk, potem brygadziwą, a ostatni rok był majstrem. Zeznał też, że wnioskodawca nigdy nie zakładał instalacji wewnątrz budynków. Przesłuchany po tych zeznaniach wnioskodawca, ponownie zeznał, że pracował też jako elektryk w budynkach i było to już jak był brygadziwą. Analiza powyższych zeznań prowadzi do wniosku, że świadkowie nie pamiętają z uwagi na upływ czasu ani liczby pracowników pracujących w brygadzie, ani czynności, które wnioskodawca wykonywał. Ponadto świadek B. od 1981r. nie pracował już z wnioskodawcą, zatem nie może on potwierdzić co robił wnioskodawca od 1982r. jednocześnie wnioskodawca potwierdził, że wykonywał prace elektryka wewnątrz budynku już kiedy został brygadziwą, a z akt osobowych wynika, że brygadziwą został w 1982r. Powyższe dowody wzajemnie się uzupełniają i po łącznej ich analizie prowadzą do wniosku, że dokumentacja osobowa znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadków i wnioskodawcy. Stanowiska pracy wymienione na angażach nie są dziełem przypadku. Materiał dowodowy zebrany w sprawie prowadzi do wniosku, że ubezpieczony nie pracował 15 lat w warunkach szczególnych. Pomijając branżowość, niewątpliwie praca ubezpieczonego od 11 lipca 1968r. do 30 kwietnia 1973r. i od 1 stycznia 1984r. do 30 czerwca 1989r. nie jest pracą w warunkach szczególnych wymienioną w Wykazie A dział II i Dział XIV.

Reasumując stwierdzić należy, że wnioskodawca w spornym okresie nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Przede wszystkim dlatego, że praca wnioskodawcy w (...) Kombinacie Budowlanym, czyli w zakładzie nie będącym zakładem należącymi do branży energetycznej, nie może być zaliczona do pracy w warunkach szczególnych przewidzianej tylko dla tej branży, a także dlatego, że materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych

Skoro wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych, to nie ma prawa do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 par. 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.